

Valentin TALPALARU

ASTRA LA IALOVENI

Vestea am primit-o de data asta din timp: mergem la Ialoveni pentru un eveniment pe care îl așteptam de mult: înființarea despărțământului în orașul și raionul din chiar coasta Chișinăului. Dar nu numai atât. Aveam și invitații la concertul de excepție organizat în memoria lui Grigore Vieru. Singura problemă era vremea, încât stăteam cu ochii spre nori, îndemnându-i la îngăduință creștinească pentru noi, cei care urma să înfruntăm petecele de gheață de pe drumul desfundat spre Chișinău. Știam că trebuia să ducem niște daruri prietenilor noștri, daruri sub forma unor cărți și reviste. Ceea ce nu știam însă, era că urma să transportăm o adevărată bibliotecă, pe care Areta o depusese în labirintul subsolului blocului unde locuia. Au urmat așadar muncile lui Alex și ale subsemnatului, patinând la propriu pe gheața mașteră pînă la mașină, pentru a îngheșui, împotriva oricărei logici, un bagaj mai mare decît portbagajul! Ne facem loc – eu privilegiat din cauza picioarelor interminabile, pe locul din față – care cum putem și înghițim distanța pînă la vamă. Acolo totul este în regulă, taxe, vize, pașapoarte numai că... Alex nu are actele mașinii la el! Se scormonește, întoarce pe dos buzunarele, nimic! Vameșul începe să schimbe privirea amabil-europeană cu una profesionistă și ne privește sugestiv. Îngăimăm noi ceva plauzibil cu uitarea la o vîrstă precoce și facem cale întoarsă spre căminul lui Alex, unde actele cu pricina erau în altă haină, evident. Nu înainte de a da socoteală patrului de la poliția de frontieră – cred – căreia i se părea ciudată tentativa noastră de a trece vama fără actele mașinii... Îi explicăm și ei cum stă treaba, eu extrag din buzunar legitimația cu care intru la meciurile de fotbal spre a-i convinge ce mare mahăr sunt, ei nu o bagă în seamă și ne dau drumul către Iași. În fine, documentul buclucaș este recuperat, noi mulțumim inspirației de a fi ales drumul prin Sculeni, pentru că altfel trebuia să ne întoarcem de la Albița și, vorba englezului, *davai v period!* Nimic nu a mai contribuit pe drum la condimentarea călătoriei, afară de faptul că, după ce am fost cazați, Alex a dispărut cu una dintre gazde pentru a face un serviciu unei pasagere pe care trebuia să o livreze la o adresă din Chișinău, total ambiguă pentru noi ceilalți.

Convenția era ca Alex să revină în timp util pentru a ajunge la spectacolul omagial, la care aceeași binevoitoare gazdă urma să ne faciliteze intrarea. Minutele s-au transformat în ore, orele nu s-au mai transformat în nimic, dar s-au aglomerat suficient pentru a intra într-o binemeritată panică. În ultima secundă, Alex și însoțitorul sosesc zîmbitori, explicîndu-ne ceva cu traficul, cu adresa cu... Îi executăm din priviri și batem recordul spre Palatul Național, unde spectacolul, evident, începuse. Ne strecurăm printre bombanelile unei doamne care ne-a boscorodit în rusește și ne facem care cum putem loc. Eu mă proptesc profesional lîngă un cameraman de la televiziunea locală și îmi despachetez

bunul și vechiul Marantz cu care fac înregistrări pentru Radio Iași.

Spectacolul are momente de rară virtuozitate, printre care cîteva piese clasice interpretate la două orchestre, cea a Filarmonicii Naționale și a Orchestrei „Lăutarii”, aceasta din urmă cu nimic mai prejos decît mai morgantica ei soră. În fine, ruși de osteneală, dar deloc dornici să părăsim sala, ajungem într-un foarte tîrziu la apartamentul în care fiecare avem camera lui, și unde Alex încearcă absolut inutil să pornească un televizor defect. Somnul ne bate cuie în pleoape pînă hăt tîrziu, dar nu ne mai grăbim, așa că totul intră într-o lentoare bizantină, cum șade bine. Dar misia e misie, iar la Ialoveni suntem așteptați.

Aflăm abia acum de la binevoitorul nostru ghid din seara precedentă că el este un român de prin Galați, care încearcă norocul cu degetul la Chișinău, într-un soi de afacere, și ne spune restul pe drumul spre Ialoveni, pe care altminteri l-am fi bîjbîit noi mult și bine. În realitate este mult mai simplu de ajuns, drumul scurt, iar noi, punctuali ca niște ceasornice elvețiene care funcționează, ajungem la sediul Direcției pentru Cultură a raionului, unde suntem primiți de doamna Claudia Șerșun și kolegele sale.

Amabilitate, prietenie – na că era să intru în clișeele ultracunoscute ale unui coleg – zîmbete, și noi scăpăm de povara cărților din care facem o stivă pe masa din hol. Un răsfaț de ceai, prăjituri, bomboane, discuții profesionale, care mă duc spre timpul cînd eram inspector la Inspectoratul pentru Cultură.

Diracția pentru Cultură de la Ialoveni este o cetate în miniatură care posedă de toate, inclusiv o sală de spectacole pe care deja se pregăteau să ne facă praf copiii talentați din zonă. Și ne-au și făcut! Inclusiv o fostă absolventă care fusese lansată cumva de Grigore Vieru, o voce de care se va auzi, și nu oricum! Spectacolul nu începe fără noi și fără oaspeții care sosesc la timp: Natalia Petrea, vicepreședinta al Consiliului raional, împreună cu alți reprezentanți ai administrației locale. Aflu cu plăcere că este profesoară de limba și literatura română, și una pasionată și excelent informată, încît mai că-mi vine să monopolizez discuția. Nu o fac, pentru că, unul după altul, urcăm la tribună – deh, asta este cutuma – să ne rostim mesajul. După care urmează, strict riguroasă și statutară, alegerea președintelui despărțământului local.

Nici o problemă, participanții „pusese ră ochii” deja pe profesoara Natalia Muntean și pe Vera Balan. Așadar cu cea mai unanimă unanimitate, președinta și vicepreședinta au fost înscăunate. Impresionant programul pe care l-a schițat Natalia Muntean. Fără obișnuitele înflorituri stilistice, pragmatic și la obiect. Semne bune așadar de la Ialoveni, unde sper să ne întoarcem cît mai repede, mai ales că mi-a rămas încă o jumătate de zîmbet pentru cine știu eu!